

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 1.

Februar 1924

22de aargang.

Redigert av Det Norske Myrselskaps sekretær, torvingeniør J. G. Thaulow.



GODSEIER

CARL GUSTAV WEDEL-JARLSBERG

DET NORSKE MYRSELSKAPS ANDEN FORMAND

EFTER længere tids sygdom døde godseier *C. Wedel-Jarlsberg* 11. januar i sit hjem i Kristiania. Herved har myrsaken mistet en av sine mest interesserte og ledende mænd.

C. Wedel-Jarlsberg var født paa Vækerø i Vestre Aker 20. februar 1854 og blev saaledes hened 70 aar gammel. Forældrene var baron Herman Wedel-Jarlsberg og baronesse Nini Wedel-Jarlsberg født Hefstye. Han blev student 1873 og feiret saaledes sit 50-aars studentjubilæum f. a.

Efterat ha utdannet sig som landmand ved den høiere landbrukskole i Aas kjøpte han i 1877 godset *Atlungstad* i Stange og ledet driften av dette til 1914, da han paa grund av tiltagende sykелighet solgte Atlungstad til sin ældste datter, gift med ritmester Ebbe Astrup og tilflyttet Kristiania, hvor han senere har været bosat. Sommermaanederne opholdt han sig i de senere aar paa et landsted, som han hadde opført i sin skogeiendom ved Morskogen i Eidsvoll.

I sin bygd har C. Wedel-Jarlsberg tat megen del i det kommunale liv, var saaledes i flere aar ordfører i Stange og formand i Stange almenningsstyre. Desuten formand for »Hedemarkens Fogderis Landbruksforening« og næstformand i »Hedemarkens Amts Landhusholdningssselskap.« En del aar var han ogsaa medlem av direktionen for

»Det Kongelig Selskap for Norges Vel« og repræsentant i det »Det Norske Skogselskap«. Det kan ogsaa nævnes at han var en av stifterne av »A/S Norsk Skogindkjøpsalg« og medlem av direktionen for forskjellige andre aktieselskaper.

Da spørsmålet om at faa istand et myrselskap omfattende det hele land kom op omkring aarhundredeskiftet blev C. Wedel-Jarlsberg medlem av den forberedende myrkomite. Paa stiftelsesmøtet 11. december 1902 valgtes han som medlem av repræsentantskapet og paa det første repræsentantmøte 6. januar 1903 blev han indvalgt i myrselskapets første styre som næstformand. Da den første formand, amtmand Peter Holst døde 9. januar 1908 rykket C. Wedel-Jarlsberg op til formand og gjenvalgtes som saadan hvert aar indtil han paa repræsentantmøte den 29. april 1915 paa det bestemteste frabad sig gjenvalg av helbredshensyn. Paa aarsmøtet samme dag uttalte den daværende næstformand, docent J. Landmark, idet forsamlingen reiste sig, en tak, til den avtrædende formand for de mange aar godseier C. Wedel-Jarlsberg hadde virket for myrsaken og fremholdt, at det for en stor del var Wedels fortjeneste, at myrselskapets anseelse var saa stor rundt om i Norges land, og at myrsaken var kommet i saa god gjænge. Samtidig valgtes han paany til medlem av repræsentantskapet.

Paa næstfølgende styremøte var den tidligere formand efter anmodning tilstede og deltok i styrets forhandlinger. Paa næstfølgende aarsmøte den 13. april 1916 valgtes C. Wedel-Jarlsberg til Det Norske Myrselskaps *æresmedlem*. Paa repræsentantmøte samme dag var han indvalgt som styrets varamand rent formelt set, men i virkeligheten som styrets æresmedlem. I alle de følgende aar indtil vaaren 1923 deltok han i de allerfleste styremøter, repræsentantmøter og aarsmøter. Ved sit initiativ og sin altid vaakne interesse fortsatte han at gi sit vægtige bidrag til myrsakens fremme. Særlig skal her nævnes hans interesse for myrsaken i Nord-Norge og for en bedre utnyttelse av fjeldmyrene. Med vemod vil godseier C. Wedel-Jarlsberg længe bli savnet paa myrselskapets møter.

Da det Norske Myrselskap den 11. december 1912 hadde bestaaet i 10 aar meddelte formanden godseier C. Wedel-Jarlsberg følgende:

»I anledning Det Norske Myrselskaps 10-aarsjubelæum og i forstaaelse av dets landsgavnligje virksomhet, skjænker jeg herved selskapet kr. 5 000 — fem tusen kroner. —

- 1) Nævnte fond, der blir at forvalte av myrselskapets styre, gjøres rentebærende ved anbringelse paa fuldt betryggende maate.

- 2) Kapitalen maa ikke angripes eller forringes og kun renter av samme anvendes. Derimot kan selskapets styre, om det saa maatte ønske, fatte bestemmelse om, at en mindre del av de aarlig indvundne renter tillægges fondet (legatet), indtil dette med tiden har vokset til kr. 10 000.00 — ti tusen kroner. —
- 3) Renterne i den utstrækning styret aarlig maatte bestemme, ønskes utdelt som præmier, som bidrag eller paa anden maate til fremme av *myrdrkningen*.«

I styremøte 30. mars 1917 overrakte C. Wedel-Jarlsberg en anvisning paa kr. 5 000 — fem tusen kroner — til økning av ovennævnte tidligere til myrselskapet skjænkede legat, hvorved grundfondet blev kr. 10 000.

I sit testamente hadde C. Wedel-Jarlsberg indtat følgende bestemmelse:

»Til Det Norske Myrselskap kr. 10 000,00 — ti tusen kroner —, hvilket beløp ønskes tillagt det av mig tidligere oprettede legat og bestyres paa samme maate som dette. Imidlertid ser jeg gjerne, at ialfald en del av renterne anvendes til at fremme myrdrkningen i landets nordligste fylker.«

C. Wedel-Jarlsbergs Legat har saaledes nu et grundfond stort kr. 20 000,00 — tyve tusen kroner. —

En av myrselskapets stiftere, tidligere mangeaarig medlem av styret, og nu medlem av representantskapet, skogeier J. Kleist Gedde skriver i »Nationen« :

»Det er trist at tænke paa, at vi i representantmøter i Det Norske Myrselskap og andre steder ikke længer skal kunne møtes med Wedels høie, lyse, kraftige skikkelse. — Norge har avskaffet adelen, men der er mennesker, hos hvem adelen ikke lar sig avskaffe, mennesker som er større og bedre i enhver forstand end folk flest. Wedel var en av disse, og der var autoritet ved ham, hvor han møtte frem, uagtet han var en av de mest beskedne mennesker jeg har paatruffet.

Wedels minde vil altid staa lys og klart for os, og jeg vil gjerne med dette faa lægge en ordets krans paa hans grav«.

For almennyttig virksomhet blev godseier C. Wedel-Jarlsberg i 1911 utnævnt til ridder av St. Olavs Orden.

Blandt de mange kranser, som ved bisættelsen den 17. januar d. a. blev lagt paa baaren var ogsaa en fra Det Norske Myrselskap ved formanden landbruksdirektør G. Tandberg med tak for alt hvad C. Wedel-Jarlsberg i de mange aar hadde utrettet til myrsakens fremme.